

Η δύναμη ενός ενημερωμένου κοινού

του Edward Snowden (μετάφραση-επιμέλεια: Βίκυ Καπετανοπούλου)

Μέσω της Διεθνούς Αμνηστίας η «Εφημερίδα των Συντακτών» εξασφάλισε και δημοσιεύει σήμερα κατ' αποκλειστικότητα στην Ελλάδα ένα άρθρο γνώμης του Εντουαρντ Σνόουντεν, του 32χρονου Αμερικανού πρώην αναλυτή της CIA και της NSA, ο οποίος αποκάλυψε τον Ιούνιο του 2013 αυτά που οι περισσότεροι υποψιαζόμασταν, αλλά δεν είχαμε τα στοιχεία να τα αποδείξουμε: τις οργουελικές διαστάσεις των προγραμμάτων μαζικής παρακολούθησης και «φακελώματος» εκατομμυρίων απλών πολιτών από τις μυστικές υπηρεσίες των Ηνωμένων Πολιτειών και τις αντίστοιχες υπηρεσίες κατασκοπίας σε χώρες όλου του πλανήτη. Ο Σνόουντεν καταζητείται από τις αμερικανικές αρχές, ζώντας εδώ και δύο χρόνια αυτοεξόριστος στη Ρωσία που του έχει χορηγήσει άσυλο. Το άρθρο του, με αφορμή τις τελευταίες εξελίξεις στο μείζον θέμα της παραβίασης των προσωπικών δεδομένων στις ΗΠΑ, γράφτηκε για την εφημερίδα «New York Times», η οποία το δημοσιεύει στο σημερινό της φύλλο. Εκτός από την «Εφ.Συν.» δημοσιεύεται ταυτόχρονα και σε άλλα έντυπα και μεγάλα ΜΜΕ ανά τον κόσμο, όπως στη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ισπανία, την Πορτογαλία, τη Δανία κ.α.

Άρθρο του Εντουαρντ Σνόουντεν

«Πριν από δύο χρόνια σαν σήμερα, τρεις δημοσιογράφοι και εγώ εργαζόμασταν πυρετωδώς σε ένα δωμάτιο ξενοδοχείου του Χονγκ Κονγκ περιμένοντας να δούμε πώς θα αντιδρούσε ο κόσμος στην αποκάλυψη ότι η Εθνική Υπηρεσία Ασφαλείας (NSA) κατέγραφε σε αρχεία σχεδόν κάθε τηλεφωνική κλήση στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Τις μέρες που ακολούθησαν εκείνοι οι δημοσιογράφοι και άλλοι δημοσιοποίησαν έγγραφα, τα οποία αποκάλυπταν ότι δημοκρατικές κυβερνήσεις παρακολουθούσαν τις ιδιωτικές δραστηριότητες απλών πολιτών που δεν είχαν κάνει τίποτα κακό. Εντός ολίγων ημερών η κυβέρνηση των ΗΠΑ αντέδρασε με την απαγγελία κατηγοριών εναντίον μου με βάση νόμους κατά της κατασκοπίας από την εποχή του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

Οι δημοσιογράφοι ενημερώθηκαν από δικηγόρους πως κινδύνευαν με σύλληψη ή παραπομπή σε δίκη, αν επέστρεφαν στις Ηνωμένες Πολιτείες. Πολιτικοί έσπευσαν να καταδικάσουν τις προσπάθειές μας ως αντιαμερικανικές, ακόμα και προδοτικές.

Ιδιωτικά υπήρξαν στιγμές που ανησύχησα ότι ενδεχομένως είχαμε διακινδυνεύσει τις προνομιούχες ζωές μας για το τίποτε – πως το κοινό θα αντιδρούσε με αδιαφορία ή κυνισμό στις αποκαλύψεις. Ποτέ δεν χάρηκα περισσότερο που είχα κάνει τόσο πολύ λάθος.

Δύο χρόνια αργότερα, η διαφορά είναι πρόδηλη. Μέσα σε μόνο ένα μήνα το επιθετικό πρόγραμμα παρακολουθήσεων της NSA κηρύχθηκε παράνομο από τα δικαστήρια και καταγγέλθηκε από το Κογκρέσο.

Επειτα από έρευνα του Λευκού Οίκου, που κατέληξε πως αυτό το πρόγραμμα δεν είχε αποτρέψει ούτε μία τρομοκρατική ενέργεια, ακόμα και ο πρόεδρος, ο οποίος κάποια στιγμή υπερασπίστηκε την ορθότητά του και επέκρινε την αποκάλυψή του, έχει τώρα δώσει εντολή για τον τερματισμό του.

Αυτή είναι η δύναμη ενός ενημερωμένου κοινού.

Το τέλος της μαζικής παρακολούθησης των ιδιωτικών τηλεφωνικών κλήσεων με βάση τον Πατριωτικό Νόμο (Patriot Act) των ΗΠΑ είναι μια ιστορική νίκη για τα δικαιώματα κάθε πολίτη, αποτελεί όμως μόνο την τελευταία συνέπεια μιας αλλαγής στην παγκόσμια συνειδητοποίηση.

Από το 2013 θεσμοί ανά την Ευρώπη έχουν κρίνει παράνομους παρόμοιους νόμους και πρακτικές και έχουν επιβάλει νέους περιορισμούς σε [παρεμφερείς] μελλοντικές δραστηριότητες.

Τα Ηνωμένα Έθνη κήρυξαν τη μαζική παρακολούθηση ως μια αδιαμφισβήτητη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στη Λατινική Αμερική οι προσπάθειες πολιτών της Βραζιλίας οδήγησαν στον Marco Civil, τον πρώτο Νόμο Δικαιωμάτων για χρήστες του Διαδικτύου.

Αναγνωρίζοντας τον κρίσιμο ρόλο ενός ενημερωμένου κοινού στην επανόρθωση των καταχρήσεων μιας κυβέρνησης, το Συμβούλιο της Ευρώπης ζήτησε τη θέσπιση νέας νομοθεσίας που θα αποτρέπει τη δίωξη όσων αποκαλύπτουν ευαίσθητες πληροφορίες (whistleblowers).

Πέρα από τα όρια του νόμου, η πρόοδος επήλθε ακόμα πιο γρήγορα. Επιστήμονες τεχνολογίας έχουν εργαστεί ακούραστα για να επανασχεδιάσουν την ασφάλεια των συσκευών που μας περιβάλλουν, μαζί και τον κώδικα του ίδιου του Διαδικτύου.

Κρυφές ατέλειες σε κρίσιμες υποδομές, που αξιοποιήθηκαν από κυβερνήσεις για να διευκολύνουν τη μαζική παρακολούθηση, έχουν εντοπιστεί και διορθωθεί.

Βασικές τεχνικές δικλίδες ασφαλείας, όπως η κρυπτογράφηση -πάλαι ποτέ θεωρούμενη ως απόκρυφη και περιττή-, ενεργοποιούνται τώρα αυτόματα στα προϊόντα πρωτοπόρων εταιρειών όπως η Apple, διασφαλίζοντας πως ακόμα κι αν το τηλέφωνό σας κλαπεί, η ιδιωτική σας ζωή παραμένει ιδιωτική.

Τέτοιες δομικές τεχνολογικές αλλαγές μπορούν να εξασφαλίσουν την προστασία της ιδιωτικότητας πέρα από σύνορα προφυλάσσοντας τους απλούς πολίτες από την αυθαίρετη ψήφιση νόμων κατά της ιδιωτικότητας, όπως αυτοί που επιβάλλονται τώρα στη Ρωσία.

Παρότι έχουμε διανύσει έναν μακρύ δρόμο, το δικαίωμα στην ιδιωτικότητα -το θεμέλιο των ελευθεριών που κατοχυρώνει η Χάρτα Δικαιωμάτων (Bill of Rights) των ΗΠΑ- εξακολουθεί να απειλείται από άλλα προγράμματα και αρχές.

Ορισμένες από τις δημοφιλέστερες διαδικτυακές υπηρεσίες έχουν καταχωριστεί ως εταίροι στα προγράμματα μαζικής παρακολούθησης της NSA, ενώ εταιρείες τεχνολογίας πιέζονται από κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο να εργαστούν εναντίον των πελατών τους αντί υπέρ τους.

Δισεκατομμύρια κλήσεις και αρχεία για τη γεωγραφική θέση κινητών τηλεφώνων συνεχίζουν να υποκλέπτονται από άλλες υπηρεσίες, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η ενοχή ή η αθωότητα όσων πλήττονται.

Εχουμε μάθει ότι η κυβέρνησή μας αποδυναμώνει σκόπιμα τη στοιχειώδη ασφάλεια του

Διαδικτύου με «παραθυράκια» που μετατρέπουν ιδιωτικές ζωές σε ανοιχτά βιβλία.

Τα μεταδεδομένα (metadata), που αποκαλύπτουν τις προσωπικές συναναστροφές και τα ενδιαφέροντα απλών χρηστών του Διαδικτύου, υποκλέπτονται ακόμα και παρακολουθούνται σε κλίμακα πρωτοφανή στην Ιστορία: καθώς εσείς διαβάζετε αυτό το κείμενο, η κυβέρνηση των ΗΠΑ σάς καταγράφει.

Εκτός Ηνωμένων Πολιτειών, αρχικατάσκοποι στην Αυστραλία, τον Καναδά και τη Γαλλία έχουν εκμεταλλευτεί πρόσφατες τραγωδίες επιδιώκοντας νέες παρεμβατικές εξουσίες, παρά τις συντριπτικές αποδείξεις πως τέτοιες εξουσίες δεν θα είχαν αποτρέψει επιθέσεις.

Ο Βρετανός πρωθυπουργός Ντέιβιντ Κάμερον πρόσφατα αναρωτήθηκε: «Θέλουμε να επιτρέψουμε ένα μέσο επικοινωνίας μεταξύ ανθρώπων, το οποίο δεν μπορούμε να διαβάσουμε;»

Γρήγορα βρήκε την απάντηση, διακηρύσσοντας πως «για πολύ καιρό υπήρξαμε μια παθητικά ανεκτική κοινωνία, λέγοντας στους πολίτες μας: όσο υπακούτε στους νόμους, θα σας αφήνουμε ήσυχους».

Στο γύρισμα της χιλιετίας λίγοι φαντάζονταν ότι πολίτες αναπτυγμένων δημοκρατιών θα αναγκάζονταν σύντομα να υπερασπιστούν την έννοια της ανοιχτής κοινωνίας απέναντι στους ίδιους τους ηγέτες τους.

Κι όμως η ισορροπία δυνάμεων αρχίζει να αλλάζει. Ζούμε την ανάδυση μιας μετατρομοκρατικής γενιάς, η οποία απορρίπτει μια κοσμοθεωρία που καθορίζεται από μια μοναδική τραγωδία.

Για πρώτη φορά μετά τις επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου βλέπουμε το περίγραμμα ενός νέου πολιτικού λόγου, που απομακρύνεται από την αντίδραση και τον φόβο και ευνοεί την αποφασιστικότητα και τη λογική.

Με κάθε δικαστική νίκη, με κάθε αλλαγή στη νομοθεσία, αποδεικνύουμε πως τα γεγονότα είναι πιο πειστικά από τον φόβο. Και ως κοινωνία ανακαλύπτουμε ξανά πως η αξία ενός δικαιώματος δεν βρίσκεται σε αυτό που κρύβει, αλλά σε αυτό που προστατεύει.

* Αμερικανός πρώην αναλυτής της CIA και της NSA, καταζητούμενος από τις ΗΠΑ, αυτοεξόριστος στη Ρωσία

το πρωτότυπο κείμενο στα αγγλικά: <http://www.efsyn.gr/arthro/power-informed-public>

πηγή: efsyn.gr